

ตัวชี้วัดที่ ๓๕ นวัตกรรมการพัฒนาเมือง

นวัตกรรม

“โครงการ HDC ตู๋ (Social Vaccine) ”

๑. การวิเคราะห์ปัญหา บริบท และความต้องการของชุมชน ก่อนพัฒนาเป็นนวัตกรรม

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ คุณภาพชีวิตของประชาชน รวมทั้งเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองหัวหินและระดับประเทศ ก่อให้เกิดปัญหาที่ต้องแก้ไข ดังนี้

เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ แพทย์ตรวจพบผู้ป่วยเป็นโรคปอดอักเสบชนิดไม่ทราบสาเหตุ (Unidentified pneumonia) จำนวน ๑ ราย ที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน หลังจากนั้นไม่นาน มีการตรวจพบผู้ป่วยเป็นโรคดังกล่าวในประชาชนจำนวนมาก จนเมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๓ นักวิทยาศาสตร์พบว่าโรคดังกล่าวเกิด จากไวรัสตระกูลโคโรนา (Corona virus) และเป็นไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ซึ่งสามารถติดต่อได้จากคนสู่คน (Human to-human transmission) ขณะนั้นเริ่มพบผู้ป่วยโรคดังกล่าว เพิ่มขึ้นในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ต่อมาองค์การอนามัย โลก (WHO) ตั้งชื่อโรคดังกล่าวอย่างเป็นทางการว่า โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ โควิด ๑๙ (COVID-๑๙) จนกระทั่งในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ องค์การอนามัยโลกจึงออกแถลงการณ์ระบุว่าโรคโควิด ๑๙ เข้าสู่ภาวะแพร่ ระบาดไปทั่วโลกแล้ว

ประเทศไทยได้มีรายงานการพบผู้ป่วยยืนยันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ รายที่ ๘ เป็นนักท่องเที่ยวหญิงชาวจีน อายุ ๗๓ ปี เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในอำเภอหัวหิน ซึ่งถือเป็นผู้ป่วยรายแรกในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองหัวหิน และต่อมามีการแพร่ระบาดไปสู่ประชาชนในพื้นที่จำนวนมาก ส่งผลกระทบต่อเมืองสำคัญหลายแห่งโดยเฉพาะเมืองท่องเที่ยว ได้แก่ เชียงใหม่ พัทยา ภูเก็ต หัวหิน เป็นต้น เมืองเหล่านี้เป็นต้นทุนทางเศรษฐกิจสำคัญของประเทศ เมื่อก้าวถึงเมืองท่องเที่ยวสำคัญที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร และนักท่องเที่ยวรู้จักกันดี เรามักนึกถึงเมืองหัวหิน หัวหินเป็นเมืองตากอากาศที่สำคัญของโลก เป็นเมืองต้นทุนที่สำคัญของประเทศไทย เนื่องจากหัวหินเป็นเมืองจุดหมายปลายทางเรื่องการท่องเที่ยวทำให้หัวหินเติบโตอย่างก้าวกระโดด จากเมื่อ ๑๕ ปีที่แล้ว หัวหินมีประชากรไม่ถึง ๒๕,๐๐๐ คน แต่ปี ๒๕๖๒ มีประชากรมากถึง ๖๔,๖๙๒ คน และเป็นประชากรแฝงกว่า ๒๐๐,๐๐๐ คน (๙) ส่งผลให้เกิดปัญหา ด้านสุขภาพมิติต่าง ๆ ได้แก่ ความเจ็บป่วยของผู้คนจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ความเครียดของผู้คน ความเป็นสังคมผู้สูงอายุ ขยะกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้เริ่มเป็นปัญหาท้าทาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความเป็นสังคมผู้สูงอายุ ทั้งนี้ จำนวนผู้สูงอายุที่มีชื่อในทะเบียนบ้านมีจำนวน ๙,๐๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕ ถ้านับรวมผู้สูงอายุที่เป็นประชากรแฝงซึ่งพักอาศัยในเขตเทศบาลอีกจำนวน ๓,๐๐๐ คน หัวหินจะมีประชากร ผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ ๑๙ ของจำนวนประชากรรวมทั้งหมด

อย่างไรก็ตาม ช่วงแรกที่เกิดการระบาดของโรคประมาณ ๕ เดือนแรก หัวหินได้รับผลกระทบ และเปลี่ยนแปลงมาก นอกจากปัญหาด้านสาธารณสุขและสุขภาพที่เกิดจากโรคโควิด ๑๙ แล้ว หัวหินยังได้รับผลกระทบเรื่องการท่องเที่ยว ทั้งโรงแรม ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า ร้านค้า ศูนย์กีฬาและออกกำลังกาย ตลาด ฯลฯ ถูกสั่งปิด นักท่องเที่ยวหดหาย ประชาชนขาดรายได้และตกงานทันทีจนไม่สามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติ ต้องอยู่บ้านยาวนาน ขาดการทำกิจกรรมทางกายและกิจกรรมทางสังคม เกิดความเครียดและวิตกกังวล แม้ว่าสถานการณ์ของโรคระบาดเริ่มคลี่คลาย ประชาชนเริ่มกลับมาใช้ชีวิตได้ตามปกติ แต่ก็ยังต้องปฏิบัติ

ตามมาตรการป้องกันโรค ได้แก่ สวมใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ และรักษา ระยะห่าง รวมถึงต้องเฝ้าระวังโรคกันอย่างเคร่งครัด (การ์ดไม่ตก) เป็นต้น^๑

ความสำคัญดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงจุดร่วมสำคัญที่ต้องเน้นหนักในการแก้ปัญหา นั่นก็คือ “อนามัยสิ่งแวดล้อม” ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องสร้างสรรคสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพดีเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่จะได้มี คุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้น ขอบเขตงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจึงค่อนข้างกว้างขวางและสามารถแบ่งได้เป็น ๑๗ งาน ประกอบด้วย การประปา การจัดการมูลฝอย การบำบัดน้ำเสียและการควบคุมมลพิษทางน้ำ การควบคุม พาหะนำโรค การกำจัดสิ่งปฏิกูลจากมนุษย์และการควบคุมมลพิษทางดิน การสุขาภิบาลอาหาร การควบคุม และป้องกันมลพิษทางอากาศ การป้องกันกัมมันตภาพรังสี อาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการประกอบ อาชีพ การควบคุมเหตุรำคาญ เช่น เสียง กลิ่น ฯลฯ การจัดการสิ่งแวดล้อมที่เป็นที่พักอาศัยรวมถึงอาคารที่เป็น สาธารณสถาน การวางผังเมืองอย่างเหมาะสมไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือปัญหาจราจร การจัดการ สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจราจรทั้งทางบก น้ำ และอากาศ การป้องกันอุบัติเหตุและอุบัติภัยต่าง ๆ การ จัดการสิ่งแวดล้อมของสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและสถานที่ท่องเที่ยว การดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม เมื่อเกิดโรคระบาด ภัยพิบัติ และการอพยพย้ายถิ่นประชากร และมาตรการป้องกันเพื่อให้สิ่งแวดล้อมปราศจาก ความเสี่ยงหรือเป็นอันตรายต่อประชาชน

นวัตกรรม HDC คือ มีความคิดริเริ่มจากการใช้บุคลากรร่วมกันระหว่าง ๔ ภาคีหลัก ภาครัฐมี กรมอนามัย สำนักสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลหัวหิน เทศบาลเมืองหัวหิน ร่วมคิดออกแบบเพื่อจะ แก้ปัญหามีการระดมสมอง และตกผลึกร่วมกันว่าจะต่อสู้โควิด-๑๙ โดยอาศัยหลัก ๔ ประการ ดังนี้

-ประการแรก เป็นโครงการที่นำเอาหลักอนามัยสิ่งแวดล้อมพื้นฐานที่ทุกฝ่ายคุ้นเคยอยู่แล้วใน ชีวิตประจำวันมาเป็นหลักการปฏิบัติ Hygiene(H) คือ สุขลักษณะที่ดี เช่นการใส่แมส ล้างมือ การออกกำลัง กาย การกินอาหาร การพักผ่อนให้เหมาะสมกับนาฬิกาชีวภาพของตัวเอง Distancing (D) ระยะห่างในการทำ กิจกรรมทางสังคม Clean (C) การทำความสะอาดร่างกาย เครื่องมือเครื่องใช้ และระบบต่าง ๆ ระบบระบาย อากาศ ระบบน้ำเสีย ระบบการจัดการขยะ

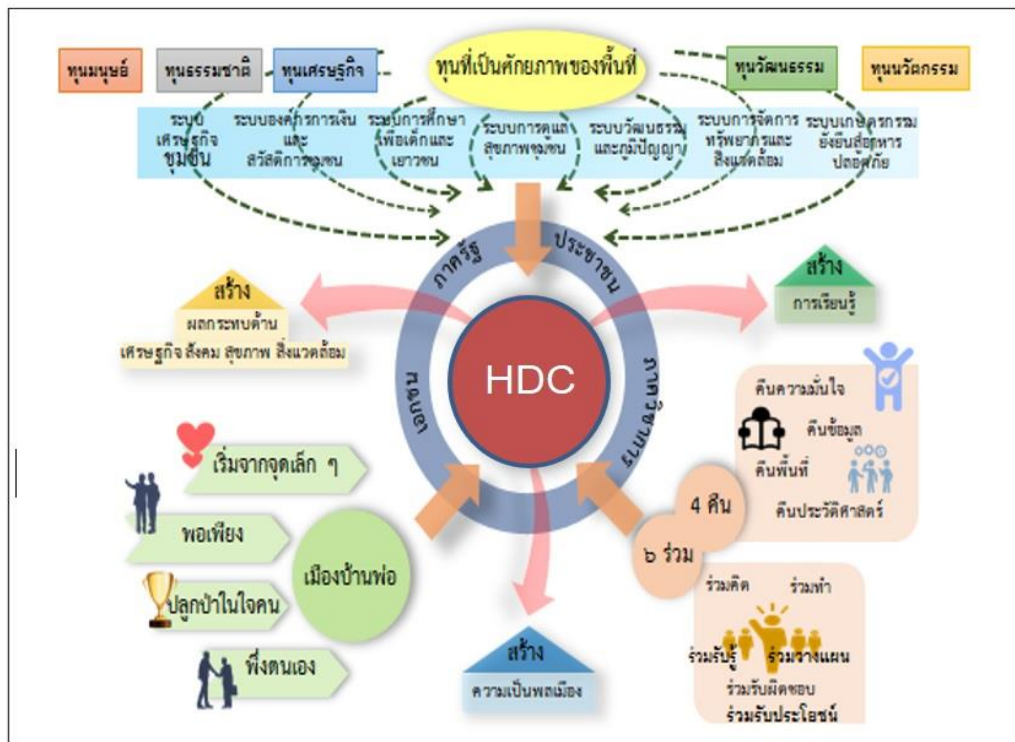
-ประการที่สอง กระบวนการนำใช้ HDC เป็นการนำเอาศักยภาพของพื้นที่เป็นตัวตั้ง เริ่มจาก การนำใช้ทุนมนุษย์ ทุนวัฒนธรรม ทุนทางสังคม ทุนเศรษฐกิจ และทุนทางสังคมเป็นกลไกในการขับเคลื่อนโดย การบูรณาการกันอย่างสอดประสานทุกคนทุกภาคีมีตำแหน่งแห่งที่ในการจัดการกับตนเองและสังคม การระดม ทรัพยากร การแชร์ความรู้ การร่วมวางแผนดำเนินงาน กระบวนการทุกอย่างดำเนินการบนพื้นฐานการมีส่วนร่วม ร่วมของทุกภาคส่วน

-ประการที่สาม HDC เมื่อผนวกเข้ากับศาสตร์พระราชที่ว่าด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกป่าในใจคน และการพึ่งตนเองเป็นธงนำ มากกว่าการใช้ศาสตร์การแพทย์นำ การดำเนินการดังกล่าวเป็น การคืนอำนาจการจัดการสุขภาพให้แก่บุคคล สร้างการเรียนรู้ด้วยเครื่องพื้นฐานอย่าง HDC เพื่อให้ประชาชน เข้าใจและรู้เท่าทันโควิด- ๑๙ และอยู่ร่วมกับโรคดังกล่าวได้อย่างปลอดภัย

-ประการที่สี่ เป็นผลมาจากการนำใช้ศาสตร์พระราช ก่อรูปแนวคิดหนึ่งเมืองหนึ่งชะตากรรม ร่วมทุกคนต้องรับผิดชอบและดูแลซึ่งกันและกันไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เพราะ จะกลับมาก่อเกิดปัญหาที่ใหญ่กว่า ในภายภาคหน้าโดยเครื่องมือ HDC

ต่อมาประสานทางโรงพยาบาลหัวหิน และอำเภอหัวหินร่วมวางแผนจัดประชุม เพื่อถ่ายทอด หลักการของ HDC โดยเทศบาลเมืองหัวหินเป็นเจ้าของโครงการและเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงานงบประมาณ ซึ่งได้ เชิญภาคเอกชนนำโดยสมาคมการท่องเที่ยวหัวหิน-ชะอำ ร่วมวางแผนส่งต่อข้อมูลข่าวสารแจ้งภาคการ

ห้องเที่ยวเข้าร่วมฝึกอบรม ซึ่งมีผู้ประกอบการโรงแรม ร้านอาหาร สปา สปอร์ต คลับ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมจำนวน ๒๔๖ สถานประกอบการ และภาควิชาการ ๔ มหาวิทยาลัย ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล และ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งเข้าเสริมองค์ความรู้ด้านวิชาการ การผลิตสื่อ ออกแบบโครงการหัวหิน Covid Literacy กับสถานศึกษาภายในเขตพื้นที่ ภาคประชาชนเข้าอบรมและร่วมโครงการหัวหิน Covid Literacy และไปเป็นศูนย์กลางเครือข่าย (Node) การส่งต่อและขยายผลองค์ความรู้ในพื้นที่ และร่วมลงพื้นที่ ส่งมอบภารกิจฆ่าเชื้อโควิด-๑๙ แก่ชุมชน ๓๙ ชุมชน หมู่บ้านจัดสรร คอนโดมิเนียม วัด ด้าน **วัตถุประสงค์อุปกรณ์** เทศบาลเมืองหัวหิน สนับสนุนน้ำยาฆ่าเชื้อโควิด-๑๙ เครื่องพ่นยา หน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ สื่อโฆษณา และยานพาหนะ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผลิตสื่อดิจิทัล กรมอนามัย ชุดน้ำยาป้องกันโควิด และเอกสารความรู้เกี่ยวกับโควิด-๑๙ **งบประมาณ** เทศบาลเมืองหัวหินสนับสนุนงบประมาณ ๑๒๙,๐๐๐ บาท สำหรับการฝึกอบรม และน้ำยาฆ่าเชื้อ อุปกรณ์ต่าง ๆ อีก ๓๐๐,๐๐๐ บาท

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการนวัตกรรม

๑. เกิดมาตรการในการป้องกันการระบาดของโรคโควิด-๑๙ จากการสร้างความตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชนให้สามารถปฏิบัติตามรูปแบบ HDC ทั้งภาครัฐ เอกชนและประชาชนจนเกิดความตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญในการให้ความร่วมมือดำเนินการตามหลัก HDC โดยเริ่มตั้งแต่จุดเล็กๆ ในระดับครัวเรือน ชุมชน สถานศึกษา สถานประกอบการ และหน่วยงานต่างๆ ให้สอดคล้องกับมาตรการ Thai Stop Covid และมีการติดตามประเมินผล

๒. ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร สถานการณ์การระบาดของโรคและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติจนเกิดความมั่นใจด้านความปลอดภัยจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ จนทำให้คลายความตระหนกและความวิตกกังวล สามารถดำเนินชีวิตปกติในฐานะวิถีชีวิตใหม่ได้ โดยไม่เกิดภัยสุขภาพจาก

สิ่งแวดล้อมและไม่พบปัญหาการโจรกรรม ประชาชนสามารถกลับมาประกอบอาชีพและมีรายได้ เพื่อไปดูแลครอบครัวให้มีคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

๓. ภาคธุรกิจและการท่องเที่ยวเกิดความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัยจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ จากวิกฤติครั้งนี้ให้บทเรียนสำคัญกับเราว่า การใช้มาตรการล็อกดาวน์มีต้นทุนที่สูง เพื่อแลกกับชีวิตและสุขภาพของประชาชนและเศรษฐกิจ การที่สถานประกอบการได้รับการผ่อนคลายมาตรการล็อกดาวน์ ส่งผลให้เกิดการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากรายได้หลักของเมืองหัวหินมาจากธุรกิจการท่องเที่ยวจึงต้องอาศัยพลังความร่วมมือกันอย่างเข้มแข็งจากทุกภาคส่วน เพื่อพลิกวิกฤตินี้ให้เป็นโอกาสในการฟื้นฟูเศรษฐกิจ

๓. กระบวนการ/กลยุทธ์ ในการดำเนินงาน

กรอบแนวคิดเอชดีซี(HDC)นี้มีรากฐานมาจากหลักการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และการสุขาภิบาลอาหาร และตามประกาศของศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (ศบค.) แต่สรุปให้เข้าใจง่าย นำไปปฏิบัติได้จริง และได้ผลจริง รายละเอียดเอชดีซี(HDC) ประกอบด้วย

๑. H (Hygiene) เป็นเรื่องสุขลักษณะ สุขอนามัยที่ต้องทำ ได้แก่ ล้างมือ สวมหน้ากาก และดูแล สุขภาพร่างกาย

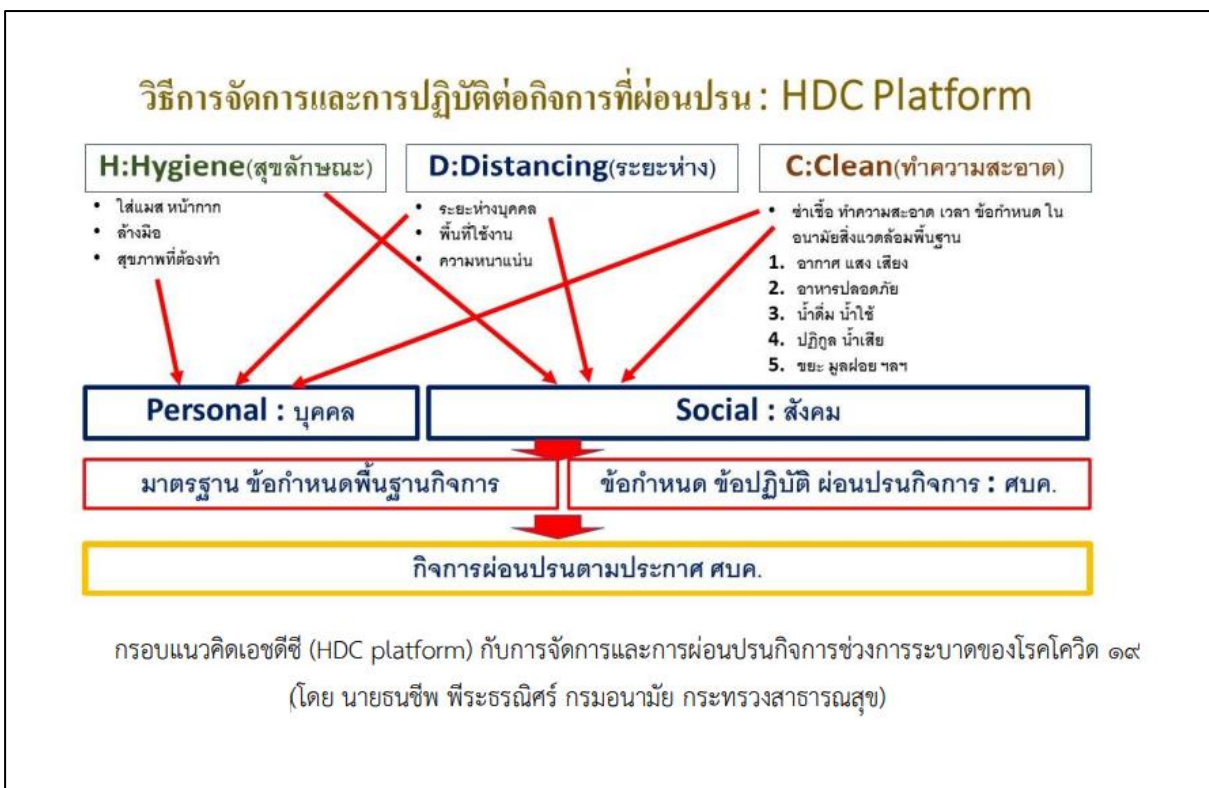
๒. D (Distancing) เป็นเรื่องการเว้นระยะห่างทางกายภาพ (Physical distancing) ประกอบด้วย รายละเอียดปลีกย่อย ได้แก่ ระยะห่างระหว่างบุคคล พื้นที่ใช้งาน และความหนาแน่นของผู้ใช้พื้นที่

๓. C (Cleanness) เป็นเรื่องการรักษาความสะอาดตามหลักการอนามัยสิ่งแวดล้อมพื้นฐาน ประกอบด้วยปัจจัยต่อไปนี้ ๑) อากาศ แสง เสียง, ๒) อาหารปลอดภัย, ๓) น้ำดื่มน้ำใช้, ๔) สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย และ ๕) ขยะมูลฝอย

มาตรฐาน HDC เป็นการประยุกต์ใช้หลักอนามัยสิ่งแวดล้อมขั้นพื้นฐานมาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการต่อสู้โรคโควิด-๑๙ โดยบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วน ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ตลอดจนทุนที่เป็นศักยภาพของพื้นที่ จนนำไปสู่การปรับปรุง แก้ไข เปลี่ยนแปลง การควบคุม กำกับ ดูแลและการแก้ไขสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ได้อย่างรวดเร็ว นับว่าเป็นการป้องกันเชิงรุกของเทศบาลเมืองหัวหิน ในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการส่งมอบบริการสาธารณะที่ไม่ใช่การสงเคราะห์ โดยตระหนักถึงความเท่าเทียมกัน หัวใจสำคัญของการให้บริการคือ “การยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง” มีการปลูกฝังให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกร่วมกันในการรับผิดชอบต่อสังคม ดูแลความปลอดภัยในชีวิต การเข้าถึงแนวทางปฏิบัติที่เรียบง่ายและสร้างสรรค์ ส่งผลกระทบเชิงบวกทางด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างการเรียนรู้ให้ประชาชนในเมืองหัวหินรู้เท่าทันโควิด-๑๙ ไม่ตื่นตระหนกต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น สามารถอยู่ร่วมกับโรคโควิด-๑๙ ได้อย่างปลอดภัย เป็นการสร้างแนวทางปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันที่เป็นมาตรฐานสากล

นวัตกรรม HDC ก่อให้เกิดประโยชน์กับทุกภาคส่วน ประชาชนทุกคนเข้าถึงการบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพ ต้นทุนในการดำเนินงานต่ำ ไม่ว่าจะเป็นผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ภาครัฐก็ได้ประโยชน์จากการบูรณาการ การทำงานร่วมกันเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวในการกลับเข้าสู่เมืองหัวหิน เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานราก ภาคเอกชน เช่น โรงแรม แม่ค้า สามารถดำเนินกิจการได้ เนื่องจากมาตรฐาน HDC สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว ประชาชนที่เดินทางมาเที่ยวในเมืองหัวหินอย่างต่อเนื่อง เน้นการฟื้นฟูเศรษฐกิจ และประชาชนสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติ เพราะทุก

ภาคส่วนยึดตามมาตรฐาน HDC นั้นคือ Hygiene หมายถึง สุขลักษณะที่ดี, Distancing หมายถึง ระยะห่างทางสังคม และ Clean หมายถึง ความสะอาด

กิจกรรมภายใต้หลักสูตรอนามัยสิ่งแวดล้อมสำหรับการป้องกันและควบคุมโรค (Environmental Health inspector, Mr.HDC and HDC Manager)

๑. การอบรมเชิงปฏิบัติการแก่เจ้าหน้าที่ บุคลากรสาธารณสุข และผู้ตรวจประเมินรับรองสถานประกอบการตามมาตรฐาน HDC และการใช้แพลตฟอร์ม Thaistopcovid จำนวน ๑ รุ่น

๒. การอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อยกระดับมาตรฐานการให้บริการของสถานประกอบการในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน ตามหลักสูตรอนามัยสิ่งแวดล้อมสำหรับการป้องกันและควบคุมโรค (Environment Health Inspector, Mr.HDC and HDC Manager) ให้สามารถดำเนินกิจการได้ตามมาตรฐาน HDC และแพลตฟอร์ม Thaistopcovid จำนวน ๓ รุ่น ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้น ๔๐๐ คน ประกอบด้วย

- สถานประกอบการโรงแรม/ที่พักขนาดใหญ่ ห้างสรรพสินค้า สวนน้ำ โรงแรมหรู
- สถานประกอบการจำหน่ายอาหาร ร้านสะดวกซื้อ ตลาดสด ตลาดนัด ถนนคนเดิน
- สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ร้านเสริมสวย สปา ฟิตเนส

๓. การตรวจประเมินสถานประกอบการร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องคือ สาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ศูนย์อนามัยที่ ๕ ราชบุรี โรงพยาบาลหัวหิน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓๐๐ แห่ง ซึ่งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน นักท่องเที่ยว และนักลงทุนในพื้นที่

ข่าวประชาสัมพันธ์
เทศบาลเมืองหัวหิน

งานประชาสัมพันธ์ ฝ่ายบริหารและเผยแพร่วิชาการ กองวิชาการและแผนงาน โทร.0-3251-1047, 101.220 www.buahn.go.th E-mail : info@buahn.go.th
 ชำรที่...PRO78/2563...ประจำวันที่...22 มิถุนายน 2563.....

ยกระดับมาตรฐานสถานประกอบการเทศบาลเมืองหัวหิน
สร้างความมั่นใจด้านการท่องเที่ยวด้วยมาตรฐาน HDC

จากรายงานสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 โดยศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เดือนมิถุนายน 2563 พบผู้ป่วยติดเชื้อสะสม 3,083 ราย หายแล้ว 2,966 ราย รักษาอยู่ในโรงพยาบาล 59 ราย และเสียชีวิต 58 ราย ซึ่งองค์การอนามัยโลก หรือ WHO ขึ้นชมระบบสาธารณสุขของไทยที่สามารถควบคุมปัญหาให้เป็นไปตามมาตรฐานขององค์การอนามัยโลก และยกย่องให้ประเทศไทยเป็นประเทศแรกในเอเชียที่สามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ได้สำเร็จเช่น U.S. News & World Report ได้เผยแพร่การจัดอันดับประเทศที่เหมาะสมสำหรับการเริ่มต้นธุรกิจมากที่สุดในโลก หรือ Best Countries to Start a Business 2020 ประจำปี 2563 ให้ประเทศไทยติดอันดับที่ 1 ของโลก ในแง่ประเทศที่ดีที่สุดในการเริ่มต้นธุรกิจ จากทั้งหมด 73 ประเทศทั่วโลก

และจากสถานการณ์ปัจจุบันในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไม่ปรากฏผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 มาเป็นเวลานาน นับว่ามีแนวโน้มที่จะคลี่คลาย สามารถควบคุมการแพร่ระบาดได้ และผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้ผ่อนคลายการบังคับใช้มาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 เพื่อลดผลกระทบต่อประชาชนด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง โดยอนุญาตให้สถานประกอบการ สามารถเปิดดำเนินการได้ภายใต้เงื่อนไขการปฏิบัติตามมาตรฐานความสะอาดปลอดภัย ป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ซึ่งกรมอนามัยได้พัฒนาแพลตฟอร์ม Thai Stop Covid เพื่อให้ผู้ประกอบการประเมินตนเองข้อปฏิบัติและข้อกำหนดต่างๆ ว่า เป็นสำนักงานสะอาดปลอดภัยป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19

จากข้อมูลดังกล่าว กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองหัวหิน จึงได้เห็นความสำคัญในการผลิต Mr. HDC and HDC Manager ด้วยหลักสูตรอนามัยสิ่งแวดล้อมสำหรับบริการป้องกันและควบคุมโรค (HDC) โดยแบ่งการอบรมเป็น 4 รุ่น ประกอบด้วย บุคลากรทางการแพทย์ บุคลากรสาธารณสุข เจ้าหน้าที่ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง และผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการในการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคเพื่อป้องกันการแพร่ระบาด และเพื่อยกระดับมาตรฐานการให้บริการของสถานประกอบการให้มีการปฏิบัติตามที่มากกว่ามาตรฐานเดิม ที่เรียกว่า HDC ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามข้อกำหนดภายใต้มาตรการผ่อนปรน เพื่อสกัดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 สร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน นักท่องเที่ยว และนักลงทุน ส่งเสริมให้เศรษฐกิจฟื้นฟู โดยใช้วิธีจัดการและการปฏิบัติต่อกิจการที่ผ่อนปรน : HDC Platform (แพลตฟอร์ม) และ แอปพลิเคชัน Thai Stop Covid ของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

/ HDC7...

แพลตฟอร์มสนับสนุนสังคมไทย
ผู้ประกอบการมั่นใจ
ประชาชนปลอดภัยโควิด

<https://stopcovid.anamai.moph.go.th>

-2-

H

D

C

?

H hygiene : การดูแลสุขอนามัย เช่น การล้างมือ ล้างหน้า ล้างอกอนามัย ในการป้องกันตนเอง

D distancing : การเว้นระยะทางสังคม

C Clean : การทำความสะอาด

นายกเทศมนตรีเมืองหัวหิน กล่าวว่า เทศบาลฯ ได้ประสานขอความร่วมมือจากกรมอนามัย ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี สาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สาธารณสุขอำเภอหัวหิน ในการจัดการอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมการยกระดับมาตรฐานของสถานประกอบการเขตเทศบาลเมืองหัวหิน โดยเนื้อหาจะเกี่ยวข้องกับกรอบที่สถานประกอบการต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการประเมินตนเองกำหนดของศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) ซึ่งก็คือ HDC กระบวนการอนามัย ได้แก่ Hygiene คือ การดูแลสุขอนามัย เช่น การล้างมือ สวมหน้ากากอนามัย ในการป้องกันตนเอง, Distancing คือ การเว้นระยะทางสังคม และ Clean คือ การทำความสะอาด ซึ่งสถานประกอบการจะต้องประเมินตนเองผ่าน แอปพลิเคชัน Thai Stop Covid จึงจะได้รับใบ E-Certificate จากกรมอนามัยเป็นการรับรองเบื้องต้น จากนั้นเทศบาลฯ จะจัดทีมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบประเมินซ้ำ พร้อมให้คำแนะนำเพิ่มเติม และมอบใบประกาศนียบัตรที่มอบหมายโดยเทศบาลเมืองหัวหิน สาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี กรมอนามัย ให้กับสถานประกอบการอีกหนึ่งในใบ พร้อมปิดหมู่ปิดในแบบที่ว่า เป็นสถานประกอบการที่ได้ผ่านการตรวจประเมินจากหน่วยงานรัฐ

ทั้งนี้ เราทราบว่าเมื่อมีกรณีคลัสเตอร์ต่างๆ ประชาชนคนไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่หัวหินมากขึ้น จึงเตรียมการต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วยมาตรฐาน HDC และเบื้องต้นก็ยกย่องส่วนท้องถิ่นแห่งแรกในประเทศไทยที่มีการจัดอบรมสร้างความเข้าใจให้สถานประกอบการในพื้นที่ให้ทราบแนวทางในการดำเนินการป้องกันการแพร่ระบาดและส่งเสริมการท่องเที่ยว รวมทั้ง เพื่อให้คนที่มาเที่ยวหัวหินเกิดความมั่นใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น และที่สำคัญเราได้สร้างเครือข่ายสถานประกอบการกลุ่มต่างๆ เพื่อส่งข้อมูลข่าวสารและข้อปฏิบัติในช่วงการแพร่ระบาด เพื่อให้เป็นแนวทางในการดำเนินการของสถานประกอบการภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

“ซึ่งดี呀 สุจริต มุ่งสัมฤทธิ์ของงาน ยึดมั่นมาตรฐาน บริกรด้วยใจเป็นธรรม”

ผลลัพธ์ในการดำเนินกิจกรรม

นวัตกรรม HDC ดี มีผลสัมฤทธิ์เชิงประจักษ์ คือ การลดจำนวนผู้ป่วยติดเชื้อ โควิด-๑๙ ตอบโจทย์การส่งเสริมนวัตกรรมใหม่ในการทำงานให้บริการภาคประชาชน โดยน้อมนำศาสตร์พระราชากร “เข้าใจ เข้าถึง ในการพัฒนา” เป็นการเพิ่มช่องทางการเข้าถึงบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพ ต้นทุนต่ำให้แก่ ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส และภาคประชาชนทุกคน โดยเทศบาลเมืองหัวหิน มีการปฏิรูปและมีกลไกการเปลี่ยน ผ่านการให้บริการภาครัฐแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาสำคัญเร่งด่วน ในสถานการณ์วิกฤตที่มีผลกระทบอย่าง รุนแรงไปทั่วโลกในขณะนี้ เป็นแนวทางใหม่ในการป้องกันเชิงรุกของอปท. ในการเพิ่มประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพในการส่งมอบบริการสาธารณะที่ไม่ใช่การสงเคราะห์ การตระหนักถึงการเท่าเทียมกัน เป็นการ ให้บริการเชิงบูรณาการ MOU ความร่วมมือของทุกภาคส่วนอย่างเรียบง่ายและสร้างสรรค์ และมีความ หลากหลาย โดยมีหัวใจสำคัญของการให้บริการคือ “การยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง” และการบูรณาการมี ส่วนร่วมของภาคประชาชน การปลูกฝังและมาตรการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกร่วมกันในการรับผิดชอบต่อ สังคมและการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง ในลักษณะ ๑ เมือง ๑ ชะตากรรมร่วม ใน สภาวะการติดเชื้อโควิด-๑๙ เพียง ๑ ราย ในพื้นที่ได้ส่งผลกระทบโดยตรงอย่างรุนแรงต่อทางเศรษฐกิจและ สังคมทั่วไปทั้งเมืองนำไปสู่การพัฒนาแนวทางป้องกันโรคร้ายแรงเชิงกลยุทธ์ การสร้างแนวทางปฏิบัติตนใน ชีวิตประจำวันที่เป็นมาตรฐานสากล ซึ่งได้สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักเดินทางตลอดจนการยอมรับในความ ปลอดภัยในชีวิตในระดับมาตรฐานสากลยุคปัจจุบันที่มีความเสี่ยงต่อโรคติดเชื้ออยู่ตลอดเวลา เป็นการสร้าง จิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมตั้งแต่ระดับบุคคล และชุมชนอย่างมีนัยสำคัญต่อการป้องกันการ แพร่กระจายที่สามารถลดสถานการณ์ติดเชื้อจากเดิม (๒๕๖๓) ๑๕ ราย สามารถป้องกันการติดเชื้อติดต่อกัน มาแล้ว ๒๘๔ วัน

ผลกระทบด้านบวก

๑. ประชาชนเกิดการเรียนรู้และเท่าทันโรคโควิด-๑๙ สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปลอดภัยไม่เกิด ความวิตกกังวล

๒. หลักจากเทศบาลเมืองหัวหินประกาศมาตรการเปิดเมืองด้วย HDC นักท่องเที่ยวมีความ มั่นใจเรื่องความปลอดภัย กลับมาเที่ยวในพื้นที่หัวหินอย่างล้นหลาม โรงแรมเต็มทุกวันหยุด ผู้ประกอบการ ร้านค้าสามารถขายสินค้าได้อย่างมากมาย เช่น ร้านค้าย่านเขาตะเกียบขายอาหารได้วันละกว่าหนึ่งล้านบาท

๓. ด้านสังคมวัฒนธรรม ประชาชนสามารถจัดกิจกรรมตามประเพณีได้ตามปกติและมีความ ปลอดภัยสูง มีการทำกิจกรรมด้านสุขภาพและกีฬา การออกกำลังกาย การทำกิจกรรมทางสังคมอื่นๆได้อย่าง ปลอดภัย เช่น กิจกรรมของผู้สูงอายุ กิจกรรมรำไทย การซ้อมดนตรี

๔. นวัตกรรม HDC ดี กระตุ้นให้ประชาชนเกิดสำนึกร่วมในลักษณะ ๑ เมือง ๑ ชะตากรรม ร่วม ปรากฏการณ์การติดเชื้อโควิด-๑๙ เพียง ๑ ราย ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคมทั่วไปทั้งเมือง เหตุผล ดังกล่าวในขั้นต้นยังนำไปสู่การสร้างบรรทัดฐานความสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับชุมชน และระดับเมืองอย่างเห็นได้ชัด นอกนั้นแล้ว HDC ดี ยังได้สร้างความเป็นพลเมืองหัวหินที่มีลักษณะการ กระตือรือร้นและรับผิดชอบต่อสังคม

ผลกระทบด้านลบ

มาตรการดังกล่าวนี้ สร้างต้นทุนที่เพิ่มมากขึ้นในการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชนและผู้ประกอบการ เช่น หน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ นำยาทำความสะอาด และมีพื้นที่ในการประกอบกิจการน้อยลง จะส่งผลกระทบโดยตรงต่อผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส ในการเข้าถึงการให้บริการ หากปราศจากความเข้าใจในนวัตกรรม “เข้าใจ เข้าถึง ในการพัฒนา”

๔. การต่อยอดและถ่ายทอดขยายผลโครงการนวัตกรรม

๑. สร้างต้นแบบการใช้นวัตกรรม HDC และเผยแพร่ไปยังหน่วยงานอื่นๆ ได้แก่

๑.๑ ศูนย์ฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรและสวัสดิการตำรวจค่ายพระรามหก อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

๑.๒ สร้างอาสาสมัครต้นแบบความรู้ด้านสุขภาพ Health literacy Covid-๑๙ ภายใต้โครงการวิจัยด้านกิจกรรมทางกายในเด็กและเยาวชนไทย ร่วมกับคณาจารย์ประจำวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา ม.มหิดล

๑.๓ ร่วมงานเสวนากองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) Equity Talk ครั้งที่ ๙ ในหัวข้อ “ฉีดยุคขึ้นในการศึกษา ถอดบทเรียนครูและท้องถิ่นในสถานการณ์โควิด”

๒.๔ นำเสนอนวัตกรรม HDC สู่มาตรฐานระดับชาติ มหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ ๒๕๖๓ (Thailand Research Expo ๒๐๒๐) “เครื่องมือเปิดเมืองปลอดภัย Thai Stop Covid”

๕. ด้านความยั่งยืนของนวัตกรรม

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ถือเป็นอุตสาหกรรมสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยเป็นอันดับหนึ่งในหลายปีที่ผ่านมา และมีแนวโน้มเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - ๑๙ ส่งผลให้การเดินทางท่องเที่ยวหยุดชะงัก อุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้รับผลกระทบด้านผลประกอบการเป็นวงกว้าง ซึ่งไม่ใช่แค่กลุ่มธุรกิจสายการบิน โรงแรม หรือบริษัทท่องเที่ยว แต่ยังส่งผลต่อเนื่องไปยังธุรกิจอื่นๆ เช่น ร้านอาหาร ธุรกิจเช่ารถ เรือสำราญ ไกด์นำเที่ยว ดังนั้นหน่วยงานทั้ง ๗ แห่ง จึงได้ร่วมกันทำบันทึกข้อตกลง โครงการ "Visit Hua Hin" โดยนำเอาเครื่องมือสื่อสารการตลาดรูปแบบดิจิทัล บนแพลตฟอร์ม Line OA เชื่อมโยงกับมาร์เก็ตเพลสของสินค้าธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น โปรโมชั่น ส่วนลด คุปอง แต้มสะสมโรงแรม ที่พัก ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก สถานที่ท่องเที่ยว สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ เพื่อให้กับนักท่องเที่ยวตามวิถีชีวิตแบบ New Normal อีกทั้งยังเป็นโอกาสในการสร้างรายได้และต่อยอดทางธุรกิจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ในอนาคต.

การตระหนักถึงความเท่าเทียมกัน เป็นการให้บริการเชิงบูรณาการ MOU ความร่วมมือของทุกภาคส่วนอย่างเรียบง่ายและสร้างสรรค์ และมีความหลากหลาย โดยมีหัวใจสำคัญของการให้บริการคือ “การยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง” และการบูรณาการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

มีการบูรณาการร่วมกับงานวิจัยในประเด็นเพิ่มเติม เช่น แนวทางการจัดการความปลอดภัยทางการท่องเที่ยวของอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีข้อสรุปว่า ภายใต้การพิจารณาจากความเสี่ยงภัยที่อาจเกิดขึ้นได้จาก ๔ สาเหตุหลัก ได้แก่ ความเสี่ยงจากมนุษย์และสภาพแวดล้อมภายนอก อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ความเสี่ยงจากภาคการท่องเที่ยวและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ความเสี่ยงที่เกิดจาก นักท่องเที่ยว และความเสียหายจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยแนวทางในการจัดการความปลอดภัย ทางการท่องเที่ยวต้องประกอบด้วยความร่วมมือจากบุคลากรของทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว ซึ่งในแต่ละภาคส่วนต่างก็มีบทบาทสำคัญ โดยภาครัฐควรมีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายและกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ที่กระทำความผิดอย่างจริงจัง พัฒนาระบบความปลอดภัยและสุขอนามัยในแหล่งท่องเที่ยว ประสานงานและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานพัฒนาคนจัดทำคู่มือสำหรับนักท่องเที่ยว พัฒนาคุณภาพของระบบคมนาคมขนส่ง พัฒนากลไกและช่องทางการรับแจ้งเหตุ พัฒนาระบบการทำงานของภาครัฐ แก้ปัญหาการล่อลวงและเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว

ในส่วนของภาคเอกชนควรมีหน้าที่และความรับผิดชอบโดยการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ ปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานของสถานที่ท่องเที่ยวและสถานประกอบการ พัฒนาคุณภาพของบุคลากร สอดส่องดูแลรักษาความปลอดภัย และที่สำคัญคือการมีจิตสำนึกที่ดีต่อการท่องเที่ยว สำหรับชุมชนควรมีหน้าที่และความรับผิดชอบโดยการช่วยเฝ้าระวังความเสี่ยงภัยต่าง ๆ การแจ้งรายงานความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องให้กับเจ้าหน้าที่รัฐที่รับผิดชอบตลอดจนให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเมื่อประสบภัย และสุดท้ายคือนักท่องเที่ยวมีความรับผิดชอบต่อตนเองด้วยการตระหนักถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้น และศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับจุดหมายปลายทางที่จะเดินทางไปเยือน เพราะความปลอดภัยทางการท่องเที่ยวเป็นรากฐานของการพัฒนาจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งถ้าอำเภอหัวหินมีภาพลักษณ์ด้านความปลอดภัยที่ดีสร้างความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยว นอกจากจะดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเยือนแล้วยังเป็นการดึงดูดนักลงทุนให้เพิ่มมากขึ้น สร้างโอกาสในการทำงานและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

๖. รายงานการประเมินผลการใช้นวัตกรรมในการพัฒนาเมือง

เพื่อให้การติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการนวัตกรรม “HDC ดุ” ของเทศบาลเมืองหัวหินมีความสมบูรณ์ และสามารถแก้ไขปัญหาการเผชิญต่อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ โควิด ๑๙ (COVID-๑๙) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลกระทบเชิงบวกทางด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างสูง สร้างการเรียนรู้ให้คนในเมืองหัวหินรู้เท่าทันโควิด-๑๙ ไม่ตื่นตระหนกตกใจต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นสามารถอยู่ร่วมกับโรคโควิด-๑๙ ได้อย่างปลอดภัย เป็นมาตรการในเชิงการบริหารที่นำไปสู่บรรทัดฐานใหม่ในสังคมไทยยุค (New Norm) ได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ จึงร่วมกับคณะผู้ประเมินนวัตกรรม สถาบันวิจัยปัญญานิยาม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ และมูลนิธิ มจร. วิทยาเขตนครสวรรค์จัดทำ “การประเมิน นวัตกรรมโครงการ HDC ดุ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลเมืองหัวหิน” **รายละเอียดตามเอกสารอื่นๆ**

๗. รางวัลและความสำเร็จของการจัดทำนวัตกรรม “โครงการ HDC ดี”

ข่าวที่ PR104/2563... ประจำวันที่ 22 กันยายน 2563.....

เทศบาลเมืองหัวหิน รับโล่เชิดชูเกียรติองค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมระดับประเทศ

นายพพร วุฒิกุล นายกเทศมนตรีเมืองหัวหิน พร้อมคณะ เข้ารับโล่เชิดชูเกียรติ องค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมระดับประเทศ จาก ดร.นายแพทย์สำเริง แหยงกระโทก ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงสาธารณสุข พร้อมร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความเข้มแข็งภาคีเครือข่ายด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ประจำปี 2563 เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2563 ณ โรงแรมอมารี บุรีรัมย์ ยูไนเต็ด จังหวัดบุรีรัมย์

ด้วยศูนย์อนามัยที่ 10 อุบลราชธานี จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความเข้มแข็งภาคีเครือข่ายการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ประจำปี 2563 ระหว่างวันที่ 17 - 18 กันยายน 2563 ณ โรงแรมอมารี บุรีรัมย์ ยูไนเต็ด และ โรงแรมโมเดน่า บาย เฟรเซอร์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือ ความเข้มแข็งและบูรณาการภาคีเครือข่ายด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ติดตามความก้าวหน้า การดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ ตลอดจนแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาตรการ และแนวทางการบริหารจัดการงานอนามัยสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ และมอบโล่เชิดชูเกียรติต่อองค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมระดับประเทศ

โดยเทศบาลเมืองหัวหินเป็นองค์กรในเขตสุขภาพที่ ๕ จากทั้งหมด ๑๒ เขตสุขภาพทั่วประเทศที่ได้รับรางวัลนี้ จากการที่ได้ร่วมมือกับทุกภาคส่วนในทำโครงการป้องกันเชื้อไวรัส covid-19 ด้วยมาตรการ HDC (Hygiene Distancing Clean) ซึ่งเป็นมาตรการที่สร้างความมั่นใจด้านสุขภาพให้กับประชาชน และ นักท่องเที่ยวของเมืองหัวหิน

“ซื่อสัตย์ สุจริต มุ่งสัมฤทธิ์ของงาน ยึดมั่นมาตรฐาน บริการด้วยใจเป็นธรรม”

๖. การนำนวัตกรรมไปประยุกต์และต่อยอด

- ด้วยความสำเร็จของโครงการ “โครงการ HDC ดี” เทศบาลเมืองหัวหิน โดย ดร.ศิวัช บุญเกิด ตำแหน่ง รองปลัดเทศบาลเมืองหัวหิน และนายธีระพันธ์ จัดพล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม ร่วมกับ นายธนชีพ พิระธรรณิศร ผู้อำนวยการศูนย์ห้องปฏิบัติการกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และมหาวิทยาลัยมหิดล ได้นำความสำเร็จและผลการดำเนินงานตามโครงการจัดทำโครงการวิจัย “การใช้เครื่องมืออนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซีเพื่อเปิดเมืองหัวหินภายหลังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙” เพื่อนำความสำเร็จไปใช้ในการเปิดเมืองหัวหินให้กลับมาใช้ชีวิต รองรับการท่องเที่ยวตามวิถี New Normal อีกครั้ง เอกสารปรากฏตามเอกสารอื่นๆ

การใช้เครื่องมืออนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซีเพื่อเปิดเมืองหัวหินภายหลังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ธนชีพ พิระธรรณิศร¹, จิราวัฒน์ ปรีดถกรกุล², **รัฐปราชญ์ รัตนะ²**, ศิวัช บุญเกิด³, ธีระพันธ์ จัดพล³, ศิราณี ศรีใส⁴

¹ศูนย์ห้องปฏิบัติการกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

²วิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา มหาวิทยาลัยมหิดล

³เทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

⁴คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

บทคัดย่อ

ภายหลังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ครั้งแรกในประเทศไทยเมื่อต้นปี 2563 ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของประชาชนและการประกอบกิจการของสถานประกอบการจำนวนมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยจึงร่วมกับเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จัดอบรมการใช้เครื่องมืออนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซี ซึ่งประกอบด้วยหลักการเรื่องการปฏิบัติอนามัยส่วนบุคคล (Hygiene), การเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล (Distancing) และการดูแลรักษาความสะอาด (Cleanliness) แก่บุคลากรของส่วนราชการต่าง ๆ รวมถึงเจ้าของกิจการและพนักงานโรงแรม ร้านอาหาร สถานออกกำลังกาย และร้านค้า เพื่อสร้างเสริมการรับรู้ ความตระหนัก และการปฏิบัติตัวอย่างง่ายและถูกต้องเพื่อป้องกันการติดเชื้อและแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ภายหลังการอบรม ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเรื่องความเข้าใจการใช้เครื่องมือเอชดีซีรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 145 คน เป็นเพศชาย 40 คน (ร้อยละ 28) เพศหญิง 105 คน (ร้อยละ 72) อายุเฉลี่ย 44 ปี สังกัดหน่วยงานต่าง ๆ คิดเป็นสัดส่วนดังนี้ เทศบาลเมืองหัวหิน ร้อยละ 18, โรงพยาบาลและหน่วยงานสาธารณสุข ร้อยละ 51, โรงแรมที่พัก ร้อยละ 2, ร้านอาหาร ร้อยละ 8, สถานออกกำลังกาย ร้อยละ 1, ร้านค้า ห้างสรรพสินค้า ตลาดสด ร้อยละ 17 และหน่วยงานอื่น ๆ ร้อยละ 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารและ/หรือเจ้าของกิจการ ร้อยละ 14 และเป็นพนักงานและ/หรือลูกจ้าง ร้อยละ 86 ผลการวิเคราะห์ความเข้าใจการใช้เครื่องมือเอชดีซีผ่านคำถาม 10 ข้อ เป็นดังนี้ 1) ความเข้าใจเครื่องมือเอชดีซีก่อนอบรม ระดับ 2 (เล็กน้อย) ร้อยละ 52 และระดับ 3 (ปานกลาง) ร้อยละ 24, 2) ความเข้าใจเครื่องมือเอชดีซีภายหลังอบรม ระดับ 5 (มากที่สุด) ร้อยละ 52 และระดับ 4 (มาก) ร้อยละ 30, 3) เครื่องมือเอชดีซีที่มีประสิทธิภาพสามารถช่วยป้องกันการติดเชื้อและแพร่ระบาดของโรคได้ ระดับ 5 (มากที่สุด) ร้อยละ 51 และระดับ 4 (มาก) ร้อยละ 36, 4) เครื่องมือเอชดีซีสามารถนำไปใช้ป้องกันการติดเชื้อและแพร่ระบาดของโรคได้ทั้งส่วนบุคคลและองค์กรได้ทุกแห่ง ระดับ 5 ร้อยละ 56 และระดับ 4 (มาก) ร้อยละ 32, 5) ความรู้เครื่องมือเอชดีซีประกอบด้วยหลักการ 3 คือสุขลักษณะ (H) การเว้นระยะห่างทางกายภาพ (D) และการ

รักษาความสะอาด (C) ระดับ 5 (มากที่สุด) ร้อยละ 54 และระดับ 4 (มาก) ร้อยละ 33, 6) การปฏิบัติตามเครื่องมือ
เอชดีซีเป็นเรื่องลำบากยุ่งยาก ซับซ้อน เข้าใจยาก และเพิ่มภาระ ระดับ 1 (น้อยที่สุด) ร้อยละ 59 และระดับ 3
(ปานกลาง) ร้อยละ 16, 7) การปฏิบัติตามเครื่องมือเอชดีซีเป็นเรื่องง่ายตาย เข้าใจง่าย ไม่ลำบากยุ่งยาก
และไม่เพิ่มภาระ ระดับ 5 (มากที่สุด) ร้อยละ 56 และระดับ 4 (มาก) ร้อยละ 25, 8) เครื่องมือเอชดีซีเป็นเครื่องมือ
ที่ดี หากปฏิบัติตามแล้ว สามารถช่วยให้ประชาชนสามารถกลับมาใช้ชีวิตได้ตามปกติอย่างรวดเร็ว และช่วยป้องกัน
ไม่ให้เกิดการติดเชื้อและเกิดโรคระบาดซ้ำในชุมชนและสังคมได้ ระดับ 5 (มากที่สุด) ร้อยละ 58 และระดับ 4
(มาก) ร้อยละ 28, 9) เมื่อทราบประโยชน์ของเครื่องมือเอชดีซีแล้วซึ่งปฏิบัติได้ง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ท่านสนับสนุน
ให้หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานเอกชน สถานประกอบการต่าง ๆ ใช้เครื่องมือเอชดีซีเพื่อป้องกันการติดเชื้อและแพร่
ระบาดของโรค ระดับ 5 (มากที่สุด) ร้อยละ 57 และระดับ 4 (มาก) ร้อยละ 32 และ 10) ท่านเชื่อมั่นว่าเครื่องมือ
เอชดีซีสามารถช่วยป้องกันการติดเชื้อและควบคุมการระบาดของโรคได้ ระดับ 5 (มากที่สุด) ร้อยละ 58 และระดับ
4 (มาก) ร้อยละ 32 จากผลการศึกษา ผู้วิจัยสรุปว่าเอชดีซีซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม สามารถ
ใช้เป็นเครื่องมืออย่างง่ายและมีประสิทธิภาพช่วยให้ประชาชนป้องกันการติดเชื้อและแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ
ไวรัสโคโรนา 2019 ทั้งระดับส่วนบุคคลและระดับองค์กร

คำสำคัญ (Key words): เอชดีซี (HDC), โรคโควิด 19 (COVID-19), หัวหิน (Hua Hin)